

Informații despre asigurările sociale ale avocaților din România

Cuprins:

Date generale.

1. România. Date generale.
2. Asigurările sociale în România.
3. Avocatura în România.

Asigurările sociale ale avocaților în România.

4. Scurte date istorice.
5. Sistemul asigurărilor sociale ale avocaților:
6. Casa Centrală.
7. Filialele.
8. Fondurile sistemului.
9. Supravegherea
10. Membrii sistemului
11. Riscurile asigurate.
12. Contribuția.

Despre pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

13. Tipurile de pensii.
14. Vârsta standard de pensionare. Stagiul minim și stagiul complet de cotizare.
15. Calculul pensiilor.
16. Alte drepturi de asigurări sociale

Date despre situația financiară a sistemului la 31.12..2016.

17. Veniturile sistemului în anul 2016.
18. Cheltuielile sistemului în anul 2016.
19. Patrimoniul sistemului.

Date generale.
----

1. **România. Date generale.**

România este o țară est europeană care are capitala la București și o populație rezidentă de 19.638.000 locuitori.

România este membră a Uniunii Europene din anul 2007.

Din punct de vedere administrativ, România este împărțită în 42 de diviziuni, respectiv 41 de județe și Municipiul București. Fiecare județ are o reședință situată în cel mai important oraș al diviziunii respective.

2. **Asigurările sociale în România.**

Asigurările sociale din România cuprind o gamă largă de drepturi, în cadrul cărora dreptul principal este dreptul la pensia obligatorie.

În cadrul Pilonului I de pensii – „Pensii obligatorii” în România coexistă sistemul public de pensii și sistemele neintegrate.

Sistemul public de pensii este organizat, garantat și supravegheat de stat. În prezent acesta funcționează conform Legii 263 din 2010 privind sistemul unitar de pensii publice, Codului Fiscal (care reglementează contribuabilii și contribuțiile) și Codului de Procedură Fiscală (care reglementează procedura de colectare a contribuțiilor).

Sistemele neintegrate de pensii, se numesc așa pentru a se sublinia natura lor de sisteme care funcționează în paralel cu sistemul de pensii publice.. Sistemele neintegrate sunt independente (față de sistemul public) și nesupravegheate de stat, supravegherea lor fiind realizate de entități de interes public care nu fac parte din structura administrativă a statului Român.

În România coexistă în prezent 9 sisteme de pensii neintegrate, respectiv cel al avocaților (cel mai mare și mai puternic financiar), șapte sisteme care aparțin unor diverse culte (biserici) și sistemul notarilor, cel mai nou, creat în anul 2016.

Sistemele de pensii obligatorii neintegrate funcționează în prezent pe baza unor legi speciale, respectiv:

- a) Legea nr. 72 din 2016 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților;
- b) Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor;
- c) Legea nr. 36 din 1995 - Legea notarilor publici și a activității notariale, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 206 din 2016;

3. Avocatura în România

Avocatura în România funcționează conform Legii nr. 51 din 1995 pentru organizarea avocaturii și exercitarea profesiei de avocat.

Pe scurt, avocatura în România funcționează după cum urmează:

a) Barourile:

- La nivelul celor 42 de diviziuni administrative (A se vedea pct. 1 din prezenta broșură) funcționează câte un Barou în care sunt înscriși toți avocații cu sediile profesionale pe teritoriul respectivei diviziuni;
- Baroul are personalitate juridică, fiind o entitate de interes public și are sediul în reședința de județ/Municipiul București;
- Barourile sunt conduse de adunările generale (formată din avocații înscriși în barou), care sunt convocate anual și în mod permanent de un consiliu de administrație și un decan, aleși periodic de adunarea generală a baroului).

b) U.N.B.R.

- Toate barourile din România sunt reunite în cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.);
- U.N.B.R. are personalitate juridică, fiind o entitate de interes public cu sediul în București;
- U.N.B.R. este condus de Congresul Avocaților (format din delegații Barourilor) care se reunește anual și în mod permanent Consiliul Uniunii (care se reunește cel puțin trimestrial) Comisia Permanentă (care se reunește lunar) și Președintele Uniunii.

c) Entități distincte

În cadrul U.N.B.R. funcționează ca entități distincte:

- Casa de Asigurări a Avocaților (C.A.A.)
- Institutul Național pentru Pregătirea Profesională a Avocaților (I.N.P.P.A.)

Asigurările sociale ale avocaților în România.
---

4) Scurte date istorice.

Sistemul de asigurări sociale ale avocaților din România datează din anul 1907, fiind creat prin Legea pentru organizarea Corpului de Advocați din **1 martie 1907**

Principalele caracteristici ale sistemului de asigurări sociale ale avocaților sunt cele arătate în continuare.

Drepturile de asigurări sociale ale avocaților și autoritățile care au gestionat aceste drepturi au evoluat în timp după cum urmează:

- 1907 – 1923
- s-a înființat la nivelul fiecărui barou o așa numită „Casă de Economii”, ținută de fiecare decan, în cadrul căreia avocații depuneau anual o foaie de vărsământ în care figurau ca beneficiari, conținând o cîtîme din venitul anual. Foile erau eliberate titularilor în caz de nevoie.
  - s-a creat la nivelul fiecărui barou un „fond pentru pensuni și ajutoare”, alimentat cu depuneri făcute de avocați, din care „consiliile de disciplină” acordau ajutoare avocaților în nevoie și familiilor acestora, după criterii subiective.
- 1923 - 1931
- s-a creat și a funcționat la nivelul României „Casa Centrală de Ajutor a Avocaților din România” care coordona activitatea „caselor de ajutor locale organizate în cadrul fiecărui barou (care au înlocuit „casele de economii”);
  - s-a menținut „fond pentru pensuni și ajutoare”;
  - s-au acordat primele pensii în accepțiunea curentă a termenului. Beneficiarii acestora au fost lucrătorii care formau personalul administrativ din cadrul barourilor.
- 1931 - 1936
- Apar și funcționează „Casa Centrală de Pensuni a Avocaților din România”.care înlocuiește „Casa Centrală de ajutor” și „casele locale de pensuni ale avocaților”, care înlocuiesc „casele locale de ajutor”;
  - continuă să se acorde pensii personalului administrativ din cadrul barourilor.
  - se acordă pensii în accepțiunea curentă a termenului și avocaților și urmașilor acestora;
- 1940
- Se modifică denumirea autorităților din sistem în „Casa Centrală de Asigurări a Avocaților” și „case locale de asigurări” la nivelul fiecărui barou;
  - se acordă și alte drepturi de asigurări sociale, în afara pensiilor;
- 1948 - 2000
- se menține doar o structură centrală denumită „Casa de Asigurări a Avocaților” care se subordonează ca și celelalte structuri ale profesiei de avocat, Ministerului de Justiție;
  - personalul administrativ este exclus din categoria membrilor „casei” și obligat să cotizeze în sistemul public de pensii;
  - se mențin la valori „modice” pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților
- 2000 – la zi
- „Casa de Asigurări a Avocaților” iese din subordinea Ministerului de Justiție, devenind o entitate de interes public care funcționează în cadrul U.N.B.R.;
  - se reînființează filialele;
  - drepturile de asigurări sociale ale avocaților devin clare și depășesc în valoarea acordată nivelul drepturilor acordate ca regulă în sistemul public.

În prezent sistemul de asigurări sociale ale avocaților din România funcționează conform unei legii nr. 72 din 2016 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților și a legislației secundare acestei legi emise de U.N.B.R. și C.A.A.

5) Sistemul asigurărilor sociale ale avocaților la nivelul anului 2017.

Sistemul de asigurări al avocaților este un sistem autonom, independent de sistemul public și Casa de Asigurări a Avocaților din România este o persoană juridică de interes public, autonomă, investită cu personalitate juridică, având patrimoniu și buget proprii.

Sistemul C.A.A. este format din Casa de Asigurări a Avocaților din România – Casa centrală, și 41 de filiale, înființate pe lângă barouri.

6) Casa Centrală denumită „Casa de Asigurări a Avocaților” (C.A.A.)

C.A.A. este persoană juridică de interes public cu patrimoniu și buget propriu.

C.A.A. coordonează activitatea filialelor, calculează drepturile de pensie, tine evidenta centralizată a beneficiarilor de asigurări sociale, întocmește norme juridice secundare pentru gestionarea sistemului, întocmește situații statistice și expertize actuariale, gestionează disponibilul existent la nivel centralizat.

C.A.A. este condusă de un Consiliu de administrație format din 7 membri aleși de Consiliul U.N.B.R. (a se vedea pct. 3 din prezenta broșură), dintre care 5 avocați în activitate și 2 avocați pensionari, cu o vechime de cel puțin 15 ani în profesie, din filiale diferite, pentru un mandat de 4 ani, care poate fi reînnoit o singură dată. Consiliul de administrație alege din rândurile sale un președinte și un vicepreședinte

În cadrul C.A.A. sunt constituite două fonduri distincte, respectiv:

- Fondul de cheltuieli curente și de dezvoltare;
- Fondul de rezervă.

7) Filialele.

Filialele C.A.A. sunt entități de interes public, cu personalitate juridică, buget și patrimoniu proprii

Filialele sunt organizate pe lângă fiecare barou din cadrul U.N.B.R.

În acest moment există un număr total de 41 de filiale, respectiv 40 de filiale județene + filiala București-Ilfov (care reprezintă aproape 50% din numărul avocaților).

Filialele Casei au ca organe de conducere Adunarea Generală a membrilor filialei care alege, odată la 4 ani, Consiliul de administrație al filialei, format din 3-5 membri, în funcție de numărul avocaților din filială (5 membri pentru filiale cu mai mult de 500 de avocați activi). Consiliul filialei alege din rândul membrilor săi președintele filialei.

În cadrul fiecărei filiale a C.A.A. sunt constituite două fonduri distincte, respectiv:

- Fondul de pensii;
- Fondul altor drepturi de asigurări sociale.

8) Fondurile C.A.A și fondurile filialelor.

În cadrul sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților sunt constituite patru categorii de fonduri distincte, respectiv:

- a) Fondul de cheltuieli curente și de dezvoltare;
- b) Fondul de rezervă.
- c) Fondurile de pensii;
- d) Fondurile pentru alte drepturi de asigurări sociale;

Dintre acestea, primele două fonduri funcționează în cadrul C.A.A. iar celelalte două categorii de fonduri funcționează la nivelul fiecărei filiale.

A. Referitor la Fondul de cheltuieli curente și de dezvoltare al C.A.A..

Veniturile acestui fond al C.A.A. sunt formate din:

- a) o parte din contribuțiile lunare ale fiecărui avocat înscris în barou, cu drept de exercițiu al profesiei, plătite filialelor C.A.A.
- b) venituri realizate din folosirea patrimoniului sistemului în activități economice producătoare de venituri, în condițiile legii;
- c) dobânzi din plasamentele aferente acestui fond;
- d) donații, subvenții și alte venituri prevăzute de lege sau de Statutul C.A.A.

Principalele cheltuieli ale acestui fond al C.A.A. sunt:

- a) cheltuieli privind organizarea și funcționarea sistemului;
- b) finanțarea unor investiții proprii;
- c) alte cheltuieli prevăzute de lege sau de Statutul C.A.A.

B. Referitor la Fondul de rezervă. al. C.A.A.

Veniturile acestui fond al C.A.A. sunt formate din:

- a) parte din contribuțiile lunare ale fiecărui avocat înscris în barou, cu drept de exercițiu al profesiei, plătite filialelor C.A.A.
- b) dobânzi din plasamentele aferente acestui fond; ;
- c) donații, subvenții și alte venituri prevăzute de lege sau de Statutul C.A.A., dedicate acestui fond.

Principalele cheltuieli ale acestui fond al C.A.A. sunt

- a) sumele care se transmit la cererea filialelor cu dificultăți financiare pentru completarea sumelor dedicate pensiilor în plată
- b) sumele care se transmit la cererea filialelor cu dificultăți financiare pentru completarea sumelor dedicate altor drepturi de asigurări sociale; .

C. Referitor la Fondurile de pensii ale filialelor.

Veniturile acestor fonduri sunt formate din:

- a) o parte din contribuțiile lunare ale fiecărui avocat înscris în barou, cu drept de exercițiu al profesiei, plătite filialelor C.A.A.;
- b) dobânzi din plasamentele aferente acestui fond;
- c) donații, subvenții și alte venituri prevăzute de lege sau de Statutul C.A.A.

Principalele cheltuieli ale acestor fonduri sunt:

- a) cheltuieli privind prestațiile de pensii;
- b) cheltuielile legate de transmiterea pensiilor (comisioane bancare, poștale, etc.).

D. Referitor la Fondurile privind alte drepturi de asigurări sociale ale filialelor.

Veniturile acestor fonduri al sunt formate din:

- a) parte din contribuțiile lunare ale fiecărui avocat înscris în barou, cu drept de exercițiu al profesiei, plătite filialelor C.A.A.
- b) venituri realizate din folosirea patrimoniului filialei în activități economice producătoare de venituri, în condițiile legii;
- c) majorări pentru plata cu întârziere a contribuțiilor lunare obligatorii;
- d) dobânzi din plasamentele aferente acestui fond;
- e) donații, subvenții și alte venituri prevăzute de lege sau de Statutul C.A.A., dedicate acestui fond.

Principalele cheltuieli ale acestor fonduri sunt

- c) cheltuielile privind prestațiile aferente altor drepturi de asigurări sociale;
- d) cheltuielile curente legate de funcționarea curentă;
- e) alte cheltuieli prevăzute de lege sau Statutul C.A.A.

9) Supravegherea.

C.A.A. funcționează în cadrul U.N.B.R, care are și obligația de supraveghere a întregului sistem independent și neintegrat de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

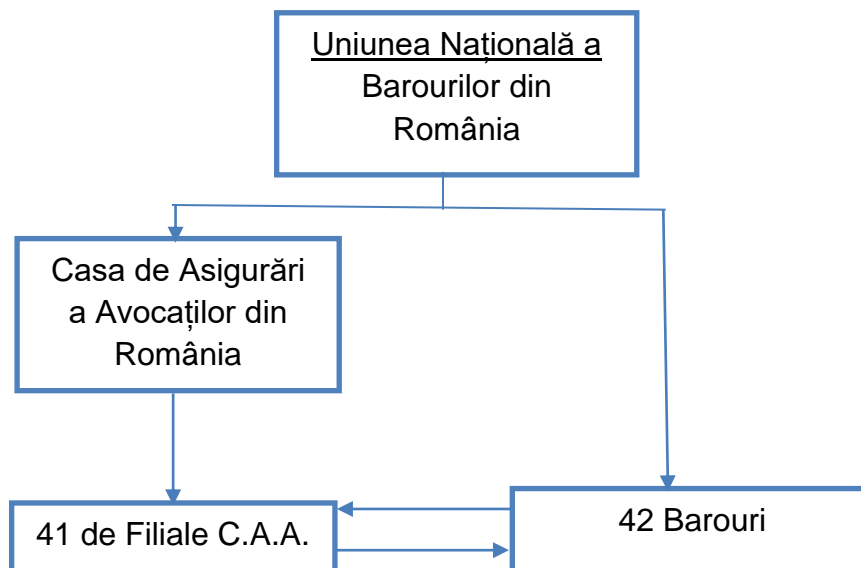
U.N.B.R. supraveghează filialele C.A.A. prin intermediul Casei Centrale și a barourilor.

Verificarea gestiunii financiar contabile este realizată de o comisie de cenzori, aleasă de Congresul avocaților în cazul C.A.A. sau de Adunarea generală a filialei în cazul filialelor.

U.N.B.R. aprobă, la propunerea C.A.A., principalii indicatorii ai sistemului C.A.A, respectiv:

- a) venitul de referință;
- b) nivelul contribuțiilor care se plătesc filialelor;
- c) cota de contribuție la Fondul de rezervă al C.A.A.;
- d) cota de contribuție la Fondul pentru funcționarea C.A.A.;
- e) punctajul maxim de pensie, valoarea punctului de pensie;
- f) modul de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale;
- g) quantumul ajutorului pentru creșterea copilului;
- h) quantumul ajutorului de deces.

Relațiile de supraveghere în sistemul de pensii și asigurări sociale ale avocaților au loc conform graficei arătate în continuare.

10) Membrii sistemului de asigurări sociale ale avocaților.

Sunt membri ai sistemului toți avocații care figurează în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, avocații pensionari și urmașii acestora cu drepturi proprii la pensie și ajutoare sociale.

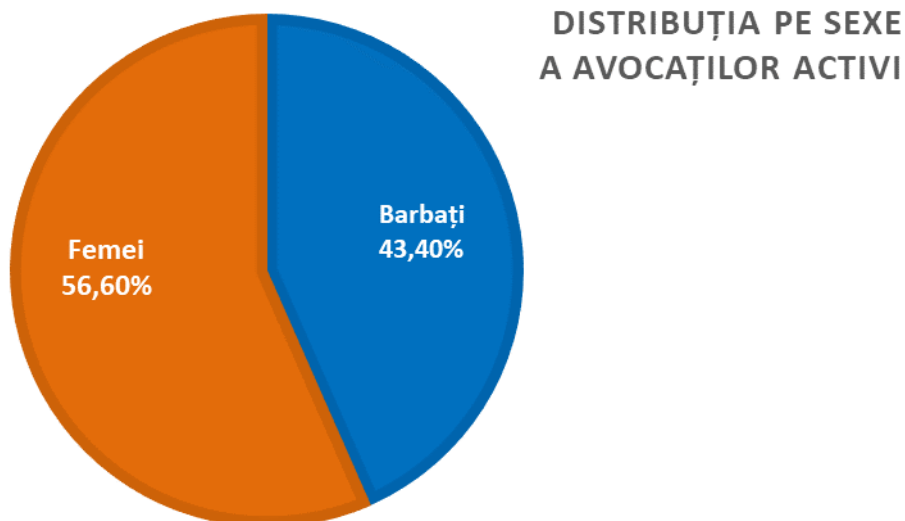
A. Avocați activi

Sunt membri ai sistemului toți avocații care figurează în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, avocații pensionari și urmașii acestora cu drepturi proprii la pensie și ajutoare sociale.

Avocații sunt membri ai sistemului prin efectul legii, ei nemaifiind obligați să fie asigurați în sistemul public de asigurări sociale.

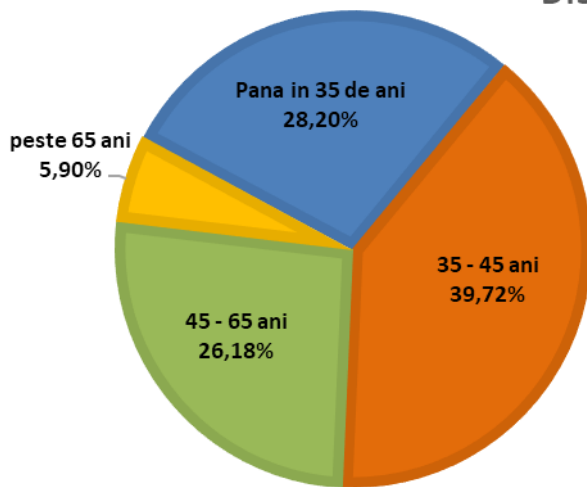
Sistemul are un număr de cca. 23.300 avocați activi contributory,

Raportul dintre bărbați și femei în cadrul avocaților plătitori este după cum urmează:

Pe grupe de vârstă, structura numărului de avocați activi se prezintă astfel: până în 35 de ani – 28,20%, între 35 și 45 ani – 39,72%, între 45 și 65 de ani - 26,18%., peste 65 de ani 5,90%. Grafic această structura este:

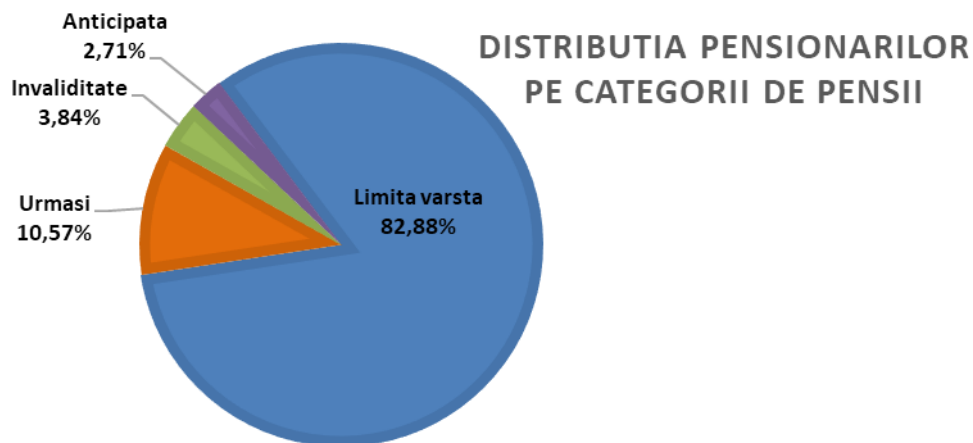
DISTRIBUTIA AVOCATILOR PE VARSTE

Avocații stagiaři constituie 5,31% din totalul numărului de avocați activi

B. Pensionari

Sistemul C.A.A. are în plată un număr de 2.838 de pensionari, distribuiți numeric pe categorii de pensii după cum urmează:

Pensia medie în cadrul sistemului C.A.A. este de 1.936 lei (aprox.430,22 €) în situația în care în sistemul de pensii public din România pensia medie este de 1.070 lei (aprox. 238 €)

11) Riscurile asigurate.

Sistemul de asigurări sociale al avocaților asigură riscurile legate de îmbătrânire, de invaliditate, de boală. De asemenea acordă prestații pentru maternitate și creșterea copiilor până la vârsta de 2 ani.

Prestațiile de asigurări sociale se acordă sub formă de pensii, indemnizații și ajutoare materiale, în funcție de contribuția fiecărui asigurat la sistem.

Valoarea punctului de pensie este de 1.214 lei (aprox. 270 €), cu cca. 22% mai mare față de cel din sistemul public de pensii românesc

12) Contributia.

Contribuția avocaților la sistemul de asigurări sociale al avocaților este obligatorie.

Contribuția este de 11% din venitul brut realizat din profesia de avocat, dar nu mai puțin de contribuția minimă și nu mai mult de contribuția maximă (contribuții plafonate – contributions ceilings) – contribuțiile sunt prezentate în tabel.

Plafonării contribuțiilor îi corespunde și o plafonare a drepturilor de pensie și de alte drepturi de asigurări sociale (pensions ceilings)

Categorie avocați	Contribuție minimă	Contribuție procentuală	Contribuție maximă
Definitivi	250 lei (aprox. 55,55 €)	11%	1.336 lei (aprox. 297 €)
Stagiari	80 lei (aprox. 17,78 €)	11%	1.336 lei (aprox. 297 €)

Despre pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

13. Tipurile de pensii.

Tipurile de pensie acordate de sistemul de pensii al avocaților sunt:

- pensie pentru limită de vârstă;
- pensie anticipată;
- pensie pentru retragere definitivă din profesie;
- pensie de invaliditate;
- pensie de urmaș.

Avocații pot beneficia de pensia pentru limită de vârstă la împlinirea vârstei standard de pensionare dacă au realizat stagiul minim de cotizare.

Avocații pot beneficia de pensie anticipată cu cel mult 5 ani înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare dacă asiguratul are stagiul de cotizare cel puțin cu 5 ani mai mult decât stagiul standard de cotizare, realizat doar în profesia de avocat. La împlinirea vârstei de 70 de ani, titularii pensiilor anticipate sunt radiați din oficiu din profesie iar pensia se transformă în pensie de retragere definitivă din profesie.

Pensionarii titulari ai pensiilor pentru limită de vârstă și ai pensiilor anticipate pot profesa după data pensionării, cumulând veniturile din pensie cu veniturile din profesie, cu obligația achitării în continuare a cotelor de contribuție la sistem.

Pensionari beneficiari ai unei pensii pentru retragere definitivă din profesie nu mai pot profesa dar beneficiază de un supliment la pensie, proporțional cu perioada de activitate ulterioară împlinirii condițiilor de pensionare pentru limită de vârstă.

De pensie de urmaș poate beneficia soțul supraviețuitor care are vârsta standard de pensionare sau copiii minori sub 18 ani, sau sub 26 de ani dacă își continuă studiile.

14. Vârsta standard de pensionare. Stagiul minim și Stagiul complet de cotizare.

Vârsta standard de pensionare este de 65 de ani pentru bărbați și 63 de ani pentru femei. Până în anul 2035 vârsta standard se va egaliza astfel încât să fie 65 de ani atât pentru bărbați cât și pentru femei.

Stagiul complet de cotizare este 35 de ani pentru bărbați și 30 de ani pentru femei. Până în anul 2035 stagiul complet de cotizare se va egaliza astfel încât să fie 35 de ani atât pentru bărbați cât și pentru femei.

Stagiul minim pentru a se putea beneficia de pensie este de 15 ani.

Stagiul de cotizare nu trebuie să fie doar în profesia de avocat, fiind recunoscute și stagiile din alte sisteme de pensii, însă drepturile de asigurări sociale se acordă doar pentru stagiul de cotizare efectiv realizat în profesie.

Se asimilează ca stagiu de cotizare și perioada de serviciu militar și cea în care asiguratul a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar juridic.

15. Calculul pensiilor.

Pensia se calculează pe baza contribuțiilor asiguratului pe întreaga perioadă de cotizare la sistem, prin metoda punctelor anuale.

Venitul lunar aferent contribuției se împarte la venitul de referință pe sistem pe luna respectiva, rezultând un punctaj lunar. Aceste punctaje lunare se adună iar suma rezultată se împarte la numărul de luni de contribuție standard, rezultând punctajul de pensie al asiguratului.

Valoarea pensiei se calculează prin înmulțirea punctajului de pensie cu valoarea punctului de pensie.

Valoarea punctului de pensie se stabilește de Consiliul UNBR la propunerea CAA și nu poate fi mai mic de 50% din venitul de referință pe sistem.

Valoarea punctului de pensie se reactualizează de către CAA în funcție de coeficientul de inflație.

Cuantumul pensiei este plafonat la contravaloare a maxim 5 puncte de pensie.

16. Alte drepturi de asigurări sociale.

Pe lângă pensii sistemul asigură membrilor săi și alte drepturi de asigurări sociale, respectiv:

- indemnizația pentru incapacitate de muncă,
- indemnizația pentru maternitate,
- ajutorul pentru îngrijirea copilului până la 2 ani sau a copilului bolnav,
- indemnizația pentru părintele avocatului decedat,
- ajutoare de deces și
- alte ajutoare materiale pentru situații deosebite.

Pentru a beneficia de aceste alte drepturi de asigurări sociale asiguratul trebuie să aibă un stagiu de cotizare de minim 12 luni anterior apariției evenimentului asigurat.

Indemnizațiile de incapacitate temporară de muncă și indemnizațiile de maternitate se calculează ca un procent din media veniturilor pentru care s-a contribuit la fond pe ultimele 12 luni, dar nu mai puțin de 40% și nici mai mult de 100% din venitul de referință pe profesie.

Ajutorul pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani sunt în sumă fixă lunară.

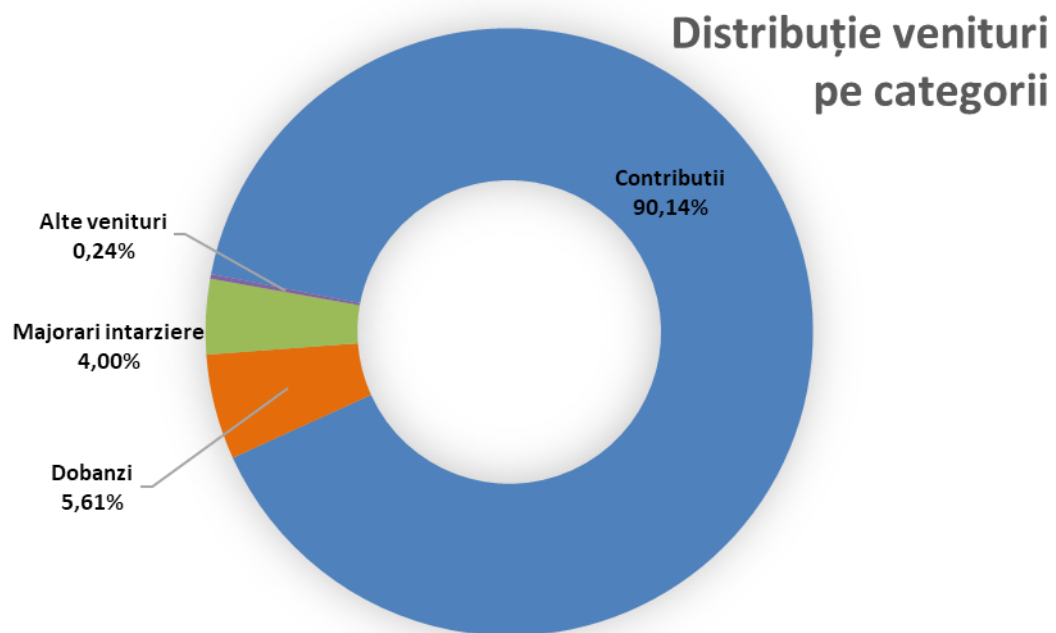
Ajutorul de deces este în cuantum fix.

Date despre situația financiară a sistemului la 31.12..2016.

17. Veniturile sistemului în anul 2016.

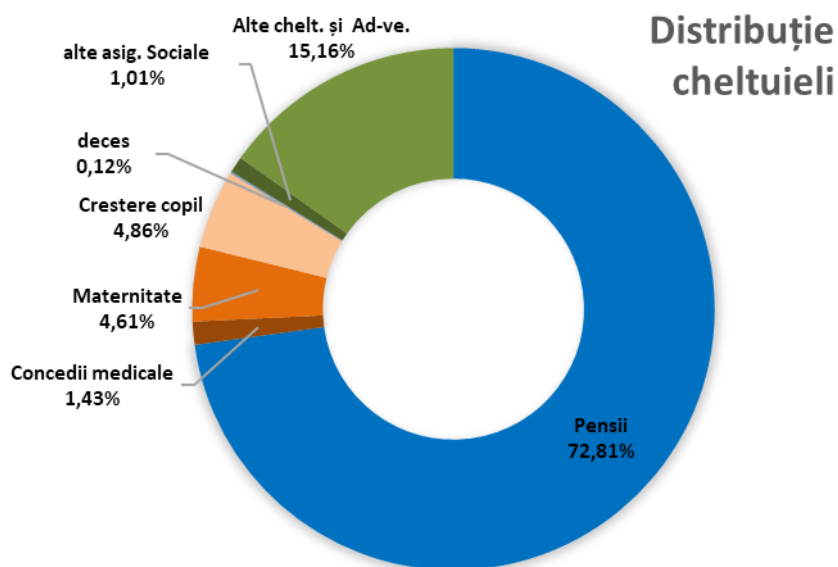
Sistemul C.A.A. obține venituri din contribuții, fructificarea disponibilului, din majorări de întârziere și din alte venituri financiare.

În anul 2016 sistemul C.A.A. a avut venituri în cuantum de 156.219.542 lei (aprox. 34.715.454 €), distribuite conform graficului:

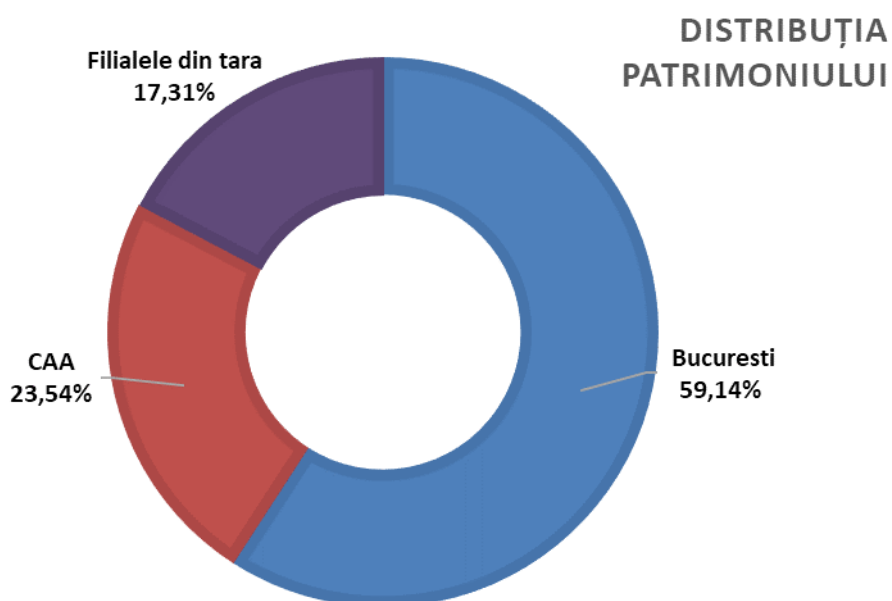
18. Cheltuielile sistemului în anul 2016.

În anul 2016 sistemul C.A.A. a avut cheltuieli de 87.863.777 lei (aprox. 19.525.284 €), împărțit pe categorii, conform graficului alăturat:

19. Patrimoniul sistemului.

La data de 1 august 2008 sistemul CAA avea un patrimoniu de 723.549.062 lei (aprox. 160.788.680 €), distribuiți pe sistem după cum indică graficul alăturat.

Sistemul C.A.A. investește disponibilul în instrumente financiare cu risc redus, cum ar fi: titluri de stat, depozite bancare, conturi bancare, alte instrumente financiare de economisire, investiții imobiliare. Distribuția instrumentelor financiare utilizate pentru gestiunea lichidităților sistemului este prezentată în graficul alăturat:

